

Передплата

в «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границю:

на цілий рік: зі щоденною
виплатою 7 доларів, або 12
рублів; з виплатою двічі
в тиждень 5½ долара, або 10
рублів; з виплатою що субс-
ти 4½ долара, або 9 рублів.
Поодинокі число по 10 сот.

Телефон Редакції ч. 1484. — Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — з Руслановкх псалмів М. Шашкевича

Виходить у Львові що дня
крім неділь руских свѣтъ
о 5½ год. по полудни.

Редакция, администрация
експедиция «Руслана» при
ул. Осоловських ч. II. партер
(фронт від ул. Тихої). Експеди-
ция місцева в Агенції
Соколовского «часажі Гавс-
мана».

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє.—

Рекламації неопечатані є
вільні від порта. — Оголо-
шеня звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надісланім» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесеня по 30 сот.
від стрічки.

Всеславянський конгрес в Софії.

(Δ) Сьогодні починає наради т. зв. «всеславянський конгрес» в болгарській столиці Софії, що мав би заступити місце всеславянського парламенту. Але на ній наглядно справився вислів lucus a non lucendo, бо всі обставини зложилися на доказ, що він не є «всеславянський», що на ній нема представників усіх славянських народностей і що не ідея зближення і обопільного оізнання Славян, не ідея культурного розвитку і поступу славянських народів, не ідея переведення рівноправности їх, але зовсім інші понуки звели разом до Софії тих, які там сьогодні опинилися.

Треба собі лише пригадати, звідки вийшла гадка т. зв. всеславянського конгресу, треба уявити собі ті всі «сделки» д-ра Крамаржа, д-ра Грїбара, д-ра Глебовіцкогo і Дудикевича, г-ра Бобрїнського і генерала Владімірова та «каммергера» (се чисто по руски!) Гіжицкогo, всі ті їх бенкетованя в Празі, Кракові, Львові, Варшаві і Петербурзі, щоби впевнитися в переконанню, що всі почини до введення в житє т. зв. новославізму не були нічим иншим лише перемолочуванєм на ново підмальованого

збанкротованого панславізму московско-го, себ то ідеї об'єднательно обрусительной, до нічого иншого не змагали, як щоби західних і південних Славян зробити прислужниками і підніжками Столипіна et comp.

Весь неославізм був обдуманий на те, щоби після страшного погрому Росії на далекім Сході, який виявив перед цілим сьвітом її неміц, піддержати її ролю посеред Славян на верховладне становище і тому всі новославінські змаганя були звернені проти Австрії, що наглядно виявило ся в часі прилука Босні і Герцоговіни до Австрійско-угорської монархії.

Зїзди в Празі, в Кракові, у Львові, у Варшаві і Петербурзі мали бути підготовленєм до теперішнього «всеславянського» конгресу в Софії, азе й сей конгрес мав задачу промостити дорогу до великого всеславянського конгресу з всеславянською виставою в Москві на 1911 або 1912 рік.

Але що все було основане на облуді, хитрощах і на неправді, отже можна було предвидіти, що скорше чи пізнійше виявить ся вся нікчемність головних діячів новославізму та що сей новославізм дійде до повного банкрутства. Се відчували вже давнійше деякі головні аранжери новославізму, як н. пр. др. Крамарж і тому дораджували відročати сегорічний конгрес софійський, щоби можна ще дальше обдурю-

вати сьвіт сею хитрою видуманою ідеєю, однак переважила гадка тих, що конечно наставляли на сегорічний речинці конгресу. І добре стало ся, бо як раз софійський конгрес виявив в цілій наготі облуду і неправду новославінських починів і змагань, виказав довідно, що він є справді lucus a non lucendo, бо він не є ані всеславянським конгресом ані всеславянським парламентом, як би єго бажали перед сьвітом представити єго аранжери.

Передовсім відказали участі в софійськім конгресі справдешні представники численнійшого народу — Мослалів, бож хіба ніхто не буде вважати Бобрїнських et comp. представниками народу московскогo, гнобленого і визискуваного по давньому, мимо кон. титудийної вивіски російскої. А деж представники 30 мільонового народу українсько-рускогo?! Вжеж ніхто не буде такими вважати «депутатів» д-ра Глебовіцкогo, Маркова, о. Давидяка і д-ра Гриневецкогo, редактора «Прикарп. Руси», що вирекли ся своєї мови, своєї народности і поїхали в Софію об'єднати ся з Бобрїнськими.

А так само і третій що до числа наряд славянський, Поляки, відказали ся від усякої участі (навіть славний всеполяк Дмовський). Та й з посеред інших Славян, західних і південних виїхали там такі представники, що затратили вже всяке почуте

О. П. А. Шеган (P. A. Sheehan).

Мій новий сотруди́к.

Оповіданє із записок ірландського пароха.

Переклав Володимир Держирука.

(Дальше).

Розділ XIX.

Kamraner Thal.

Сеї днми множать я події довкруги мене. Частійше, ніж передтим, мушу відкладати на бік любих авторів, коли лямпя горить, огонь тріщить весело в печі, а земля будить ся з вікового сну.

Раз вечером прийшов до мене несподіваний гість. Ні менше ні більше, тільки Регінальд Ормебі, суджений Бітри.

Зі звичайною у англійських офіцерів скромністю і ввічливістю, перепрашав мене за свій прихід в так пізній час; вияснив причини своєї візити і висказав обаву, що вразить так важну особу, як парох Кільронану.

Слухаючи сеї передмови, задзвонив я і сей час появилася Ганна, яка несла все, що треба.

— Прошу! — говорю і підсуваю бутельку.

Налив собі чарку аж до верху певною рукою, перелив обережно до склянки і долив горячої води. Я погадав: знає ся на річи! А голосно додаю:

— Розуміє ся, що ви курите!

— Не подумав би я навіть про куренє у вашім гарнім салоні, бо відома се річ, що дим нищать занавіси, тай чути його опісля цілими днями.

— Менше о занавіси! — одвітив я. — Не маю, що правда, цигарів, та невагом буду му-

сїв їх дістати; здасть ся мені, що цигаро є одним з елементів сучасного вихованя, до якого нам, передпотоповим, треба приноровити ся. Коли маєте при собі цигара, то закурить по товариськи. Без сумніву, важна причина спроводила вас до мене а говорять, що цигаро викликає легкість і плавність думок.

— В такім разі хісую ся дозволом і дякую.

Курив мовчки протягом кількох хвиль а курив знаменито. Приємний запах наповнив компату. Я перервав мовчанку:

— Мій новий сотруди́к мав з вами кілька конференцій в справі релігії і говорив, що вихіснує те средство, зване Kamraner Thal.

— Так, се правда. Був для мене дуже добрий.

Мушу в тім місци зазначити, що приятель мій, богослов, якого я просив о виясненє значіння сего средства, відписав мені тими словами:

«Переглянув я всі мої енциклопедії і не найшов сего, чого ви потребуєте. В кождім разі слово Kamraner дав до зрозуміння, що тут ходить о дзвони. Певно ваш сотруди́к жадає дзвонів до вашої церкви в Кільронані. Коли мій здогад є влучний, то купіть дзвін в тоні острим і повісьте йому його на шиї. Принайменше будеш знав, де його найти. — Ваш приятель...»

— Дуже добре — сказав я до Ормебі, — то справді не знаю, до якого роду звірят належить сей Kamraner Thal? Чи се риба, чи лонець, птах, комаха, чи се новий лік, або нове средство гіпнотичне?

— О, ні! — одвітив з усміхом — се є книжочка. Ось вона. Все ношу її при собі. Дійсно дуже гарна.

Беру до рук книжочку, формату двавайтцятки, перевертаю і з недовірем відкладаю на бік.

Се отже средство помогло вам? — сказав я з погордою, якої годі було укрити.

— Не скажу, що помогло, — одвітив сумно і потонув в задумі.

Смуток є єдиною річю, якої не зношу, тому може під впливом цікавости, попросив я Ормебі, щоби мені прочитав кілька уступів.

— Старий мій зір не зносить напруженя — говорив я — а друк є дрібний, тому прочитайте мені кілька гарних уступів, може можна буде говорити про них.

Отворив книжочку і читав поволи, монотонно, з довгими павзами, а я слухав уважно, застановляючи ся над кождим словом.

«Я є противний подорожи по планетах, бо кождий в собі має небо повне констеляцій. Є в наших серцях внутрішній сьвіт, духовий, що вилює ся на внї, мов сонце зноза хмар. Маю на гадці сей внутрішній сьвіт доброти, краси і правди — трох сьвітів, що не є ані частию, ані корінем, ані копією сьвіта зовнішнього. Дивує нас більше невиясненє єствованє тих небес трансцендальних, бо вони є все в нас. І зображаємо собі о своїй глупоті, що їх витворюємо, бо дійсно відчуваємо їх тільки. Після якого звірця, при помочи якої то сили пластичної і вкінци з чого могли би ми їх сотворити? Атеїст повинен спитати сам себе, відки одержав могучу ідею божества, якої ані не заперечив ані не узмисловив; ідею, що не повстала з порівнюваня всіляких степенів величини, бо стоїть в суперечности з якою-будь вірою і з яким будь степенем. Дійсно: атеїст говорить, як инші про прототип, про оригінал».

— Прошу задержати ся! — закликав я. — Се, що ви читаете, є онтологічний доказ св. Анзельма, яким переняв ся опісля такой самий жовнір, як ви, Картезій. Нічого нема під сонцем.

Дивно, як то новочасні автори потрафлять

для правди і справедливості, котрих вже не зрушать ані гнобленя Українців і Поляків, ані найновіші насильства довершені на Фінляндії.

Навіть Болгарія, в котрій столиці відбуває сей нібито всеславянський конгрес, яко славянська держава не бере в нім ніякої участі, отже тим самим не пристає до змагань і починів всяких Бобрінських, Крамаржів і Глябовіцких.

З посеред московських лібералів підняли ся рішучі протести проти софійського конгресу, а іменно член держ ради Стахович напугував у дневнику «Речь» сей конгрес збіговищем урядових і вспятних панславистів і зазначив, що софійський організаційний комітет наміснене не допустив до участі в сім конгресі поступових російських новославистів, щоби обминути критику російської політики проти Поляків і Українців. Задля того вибрані відпоручниками на сей конгрес академики (члени академії наук) Корш, проф. Ковалевский і Мілюков відказали свої участі в конгресі. Однак Стахович мимо сего мав виїхати до Софії, щоби там також устно виголосити протест проти таких змагань.

«Новое Время» жалувє ся, що болгарське правительство відносить ся неприхильно до конгресу а навіть ворожо виступає проти Росії і російських представників на софійськ.м конгресі, що великими оповістками, розліпленими по улицах Софії напугувано членів російського посольства в Софії «російськими шпігунами». Також болгарський дневник «Вечерна Пошта» виступає різко проти російської політики в Болгарії, і виказує шкоди, які на край спадають з приязних взаємин Болгарії з Росією.

Болгарський дневник «Камбона» (Дзвін) подав перед самим конгресом поіменний спис російських шпігунів в Болгарії, а між ними дописника «Нового Времени» Бербешки, з виказом «пособій», які побирають від російського повновласного міністра в Софії.

Крім того й болгарська суспільність ви-

робити чудові малюнки з давних артистів слова і думки!

— Дійсно і то місто вас — одвітив Ормебі — бо, даруйте за мою сьмілість, ви католики маєте давний талан закопуваня своїх скарбів, так, щоб ніхто не доглянув. Чи маєте в англійській мові який будь трактат про безсмертність душі, що міг би гнівати ся з тим?

— В сій хвилі не можу собі пригадати — сказав я виминаючи, поглядаючи на книжочку, — та прошу читати далі. Час, се найдешевша річ в Ірландії.

Ормебі читав далі:

„Світ внутрішній, що є справді далеко гарнійший і більше величавий від внішнього, потребує иншого неба, ніж се,“ що розтягнуло ся над нами, висшого сьвіта, ніж сей, що йому сонце уділює свого тепла і тому говоримо не о другій землі, не о другій кулі а о другім сьвіті поза нашою вселенною! Джона перервала мені: А кождей чесний і мудрий чоловік є доказом того другого сьвіта!... «І — докінчила швидко Надіна — кождей, хто терпить несправедливо». Так — одвітив я — се саме продовжує нитки нашого життя у вічність. Потрійний відгомін чести, правди і краси, викликаний музикою надземських сфер, кличуть нас із сеї порожньої землі там, де чути тони музики. Чому і пощо маємо сї бажаня? Тому, щоби на подобу закопаного діаманту перетяли вони знов нашу земну поволуку. По то уміщено на сій земній кулі нас слабі сотворія крилаті, коли місто уносити ся у воздух, приневолені ми опадати на сю землю, що нас зродила? Чи ангел має бути замкнений в тілі на се, щоби був його слугою, палячем і лакеєм, кухаром і сторожем його жолудка? Чи полумінь етеричний має служити тільки на се, щоб на приказ огрівав піч життя а опісля остуджував ся і гаснув?»

(Дальше буде).

ступає різко проти такого «всеславянського» конгресу. Соціалдемократи виправили велику демонстрацію з протестом, а болгарський письменник Тодоров в цілій низці статей напугував урядово російську ціху софійського конгресу і виказав єго шкоди для Славянства. Окрім того вислав до предсідника конгресу письмо, в котрім зазначувє, що супроти політики теперішнього російського правительста, котре гнобить всяку свобідну думку в Росії, заневолює народи там поселені, допускає ся на них страшних насильств, не може він взяти участі в конгресі. Ще різкіше відкрите письмо оловистив до предсідника Бобчева, брат предсідника болгарського собрания, Пешко Словеїков, директор народної бібліотеки софійської і визначний письменник, і провідник „молодої Болгарії“. Він зазначувє, що запросини „Славянського Благотворительного общества“ в Софії до участі в сім конгресі обиджає достоїнство кожного чоловіка, що себе шанувє, і що сей конгрес лише осоромлює Славянщину разом з ідеєю культурного єднаня славянських народів, а кінчить своє письмо тим, що ліпше зробилиб приїзжі на сей конгрес гості, колиб були остали дома, бо они приїхали, щоби лише визискувати славянські почуваня Болгар так, як їх визискують у себе дома.

Також краківський професор др. Віхеркевич, котрий мав їхати з нагоди конгресу на лікарський зїзд в Софії, відказав ся від учясті в зїзді, покликуючи ся на російську політику гнобленя. «Новое Время» намагає ся всі ті протести і відкази приписувати «чужим впливам» а особливо впливам австро угорського міністерства заграничних справ, однак хто ясними очима глядить на все те, що Росія робить з підвладними їй народами, не виймаючи навіть широких верств народних московських, припеволений признали, що політику Росії можуть похваляти хіба Крамаржі, Глябовіцкі, Дудкевичі, Вергуні et consortes.

«Всеславянський» конгрес в Софії зробив повне фіяско, а така доля вже наперед суджена і «всеславянському» конгресови в Москві.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина

Парляментарне положене в державній радї заострило ся до того степеня, що вже вий оголошено відрочене сесії. На се зложили ся різні обставини. Словінська обструкція в бюджетовій комісії мимо хвилевої перерви недільної не перестала спиняти полагоди італійського правничого відділу, котрий нарешті може правительство ввести дорогою міністерського розпорядку по усуненю головного опору з боку німецьких сторонництв у Відні. На переведене фінансового плану правительством не було і так виглядів у літній сесії, а до того й непевне становище польского кола, роздратованого каналовим питанем, утрудняє правительству роботу. Спершу думало правительство вийти з каналових трудностей і позбути ся домагань польского кола тим способом, що відрочувало цілу справу до осеня, щоби докладно розглянути пляни будови водних шляхів і зробити цілком певні обчисленя вимаганого для них накладу. Однак в понеділок міністер-предсідник виступив прямо супроти представників кола з предлоєм винагороди за понеханє будови водних шляхів. Се викликало в польськ.м колі велике роздратованє і оно прибрало опозиційну поставу.

До роздратованя польского кола причинила ся також відозва міністра судівництва д-ря Гохенбургера (наслідком домаганя руских послів) до державної прокуратурії львівської, щоби з усякою строгостю перевели слідство судове в справі останних подій в львівськ.м університеті. Др. Гломбінський добачив в сій відозві міністра судівництва вислів недовіря до галицького судівництва і підносив сю справу на колї з до-

кором зверненим проти правительства. Можна отже собі уявити, що під впливом тих подій становище польского кола не було би прихильне правительству і що се проявило би ся було на найближшій засіданю посольської палати.

N. W. Tagblatt вказує при тім, що наколиб в п'ятницю було відбуло ся засіданє, розпочалаб ся розправа про львівські університетські події, бо рускі посла певноб внеслиб наглі внесеня, а ся розправа доделаб до вельми яскравої боротьби між польськими і рускими послами.

З огляду отже на сї обставини і німецькі обставини і правительство було ча чим скоршим відрочене державної ради.

Під проводом предсідника долішно австрійського товариства промисловців явили ся у гр. Еренталя відпоручники всіх промислових організацій в Австрії, з просьбою о як пайскорше заключене торговельних дїгворів з сусідними полуднево-східними державами.

Гр. Еренталь заявив, що від початку своєї служби вважав найважнішою своєю задачею на поли політично-торговельнім справу договорів з полуднево-східними сусідними державами, що вийде на обосторонну користь. Міністер зазначив, що з обох сторін в цілі здійсненя договорів треба буде понести деякі жертви. Вкінци зазначив міністер, що тішить єго, що може повідомити відпоручників про відновленє переговорів з Сербією і про те, що переговори з Чорногорією небавом розпочнуть ся.

Заграниця.

З Крети надходять лихі вісті. Опозиція виступає проти опікунчих держав і не хоче під ніяким услівем допустити магометанських послів до народних зборів без зложеня присяги вірности королеви грецькому.

Народні збори мали зібрати ся 30. м. м., але відложено се з тої причини, що вперед мали бути покінчені переговори провідників сторонництв що до становища супроти домагань опікунчих держав. Венізелос, предсідник виконного комітету, заявив ся за допущенем магометанських послів, утворенем коаліційного правительства і відроченем народних зборів. Однак опозиція, на чолі якої стоїть Міхелідакіс, не хоче уступити і збороняє магометанам вступ до народних зборів без присяги грецькому королеви. Сторонництво Венізелоса є лише о три голоси сильніше від опозиції, а й без сего Венізелос не є певний всіх своїх людей. Надія на порозумінє сторонництв є дуже мала. Венізелос є так пригноблений тими трудностями, що, як звіщають з Каней, хоче зложити свій уряд, всю одвічальність скинути на опозицію за єї поведене і переселити ся до Атин.

Опікунчі держави рішили ся, як се заповіли в своїй останній ноті, в разі опоры Кретійців ужити „середників, які будуть вважати відповідними“, се є, висадити на сушу військо з воєнних кораблів, які стоять на якорі в пристани Суда. Однак питає, чи з огляду на великий шовінізм, який панує на острові, стануть Кретійці під впливом тих середників більше уступчивими і чи опікунчі держави не будуть приневолені виступити з більшою рішучістю, щоби запобічи небезпеці, яку самі викликали своєю нерішучою політикою зволіканя.

Державна рада.

В продовженю своєї бесіди в бюджетовій комісії др. К. Левицький виказує конечність заложеня руского університету, користаючи також з аргументів самого правительственного предлоєня в справі італійського факультету. І так мотивує правительство свій проєкт конечною потребою таких кандидатів до публичної служби в Австрії, що знали би італійську мову у слові і письмі. Се спонукує бесідника спитати, чи правительство думає, що в Галичині і на Буковині не треба таких кандидатів до публичної служби, котрі знали би руску мову в слові і письмі. Бесідник констатує, що в політичній службі в Галичині зовсім майже нема таких урядників, а й в службі правосудній у східній Галичині більша часть урядників не знає мови населеня ні в слові

ні в письмі. Сю аномалію освітлює бесідник, вказуючи на перемиске старство, де нема ані одного референта, котрий би знав руску мову, а реферати для руских сторін перекладає з польського языка канцелярійний офіціал, і то в позаурядових годинах. Австрійське правительство позакладало університети для сильніших народів. І для Русинів було оно перед 125 літами ласкавіше та заложило університет, виразно призначений для культурних потреб східної, рускої часті Галичини, а незабаром завело в ній навіть рускі виклади. Бесідник подає історію львівського університету і прав Русинів до него і констатує на основі законів і фактичного стану, бо на основі руских викладів, що львівський університет є по винішній день польско-руский; і таким він остати мусить і остане, поки не буде заложений окремих самостійний руский університет у Львові. Польска професорська колегія кидає Русинам колоти під ноги, не допустила до львівського університету кількох професорів, готових туди перейти з інших університетів, а дозволила лише габілітувати ся двом доцентам. На додаток внесла до міністерства просвіти проєкт, щоби затвердити польський характер львівського університету, а через те виринуло питання, що в такім разі мало би стати ся з рускими катедрами. Се визвало серед рускої суспільности в Галичині велике занепокоєнє, а правительству упевнило нас, що справа польського характеру львівського університету може бути полагоджена лише в порозуміню з нами. Отже дійсно веде ся формальна боротьба о національний характер львівського університету, а ся боротьба спинює університетську науку. В сій боротьбі траїмо значну часть нашої молодіжи, а антагонізм між обома народами лише заострює ся. На сі сумні відношення що йно недавно звернув увагу правительства також в палаті панів Ексц. митрополит гр. Шептицький; є се новим доказом, що руский університет став спільним гаслом цілого народу.

Бесідник пригадує події, що склали ся у львівськй університеті в маю с. р., коли польска молодіж уладила була справдішну блокаду університету, безперестанно провокуючи руску молодіж. Нам удало ся нашу молодіж успокоїти та дати правительству час справу полагодити. В тім самім ще місяці ми сформулювали наші університетські домаганя в тій формі, що львівський університет має бути поділений на два, на польський і руский, скоро в ній не можуть погодити ся виклади в одній і другій мові. Але все остало по давньому. І длятого ми з огляду на змінену ситуацію приневолені змінити заяву, яку бувший член бюджетової комісії, віцепрезидент Романчук, зложив був у справі італійського університету тоді, коли ми ще були свято тої гадки, що правительство в найближшій будучности готово сповнити наші домаганя. Отже іменем українського клубу складаю тепер отсю заяву:

„З уваги, що справа львівського університету, а передовсім основанє самостійного університету у Львові отягає ся зі сторони правительства, бо наш компромісовий проєкт доси не прийнятий; далі з уваги, що наше внесене з ініціативою основаня університету передано шкільній комісії і над нею з причини неясного становища правительства не веде ся розправа, а тимчасом ся для держави і для нації переважна справа викликала серед широких мас руского населеня зовсім оправдане занепокоєнє і негодованє, ми мусимо витягнути з сего відповідні консеквенції і жадати іunctim, а в нашім поведєнню будемо кермувати ся відповідно до становища правительства в нашій університетській справі“.

Хросимо відховити перегплату.

Новинки

— Календар. В четвер: руско-кат.: Рожд. св. Иоана Хр.; римо-кат.: Івана з Дуклі. — В пятницю: руско-кат.: Февронії прм.; римо-кат.: Єлисавети кор. — В суботу: руско-кат.: Давида преп.; римо-кат.: Кирила еп.

— Святицтво самбірського деканата зібране на соборчику в Самборі дия 4. липця с. р. одноголосно рішило переслати їх Ексцеленції Епископови перемискому К. Чеховичови адресу слідуєчого змісту:

Ваша Ексцеленція Преосвящений Архієрею! Повна очернєнь і клевети інтерпеліяція п. В. Куриловича внесена в державній раді в дия 15. IV. с. р., визвала оправдане обурєнє в серцях вірних Вашої епархії і загалом у серцях всіх чесних і незасліплених партійним повінємом людей. Ті низькі, злобою надіховані напасти, не в силі досягнути Вашої Ексцеленції Мужа з правдиво апостольськими прикметами. Кожда безсторонна, непозбавлена етики людина для того сорта енуціяцій, які проголосили на арені парламентарній послы Курилович, Глібовицький і кілька днів тому (насором бувший гр. кат. святицник) Марков против наших Архієрєв, находить лиш чєвство відрази і погорди, чєвство милосердия над етичним убожеством та партійним здеправованєм тих, що такі енуціяції складають.

У хвили такій, коли люди в ворожего католицької Церкви напрямю, з обдуманим далекосягним пляном кидають клевети і очернєня на наших Архієрєв, ми, святицники самбірського деканату, почувасмо ся в праві і обовязку, висловлюючи думку повіреного нашоу духовному прововоди загалу, висказати таким людям заслужене і оправдане обурєнє і погорду, а разом переняті синівскоу любовю для керманічів нашої гр.-кат. Церкви, заявляемо Вашій Ексцеленції нашу відданість і готовість всіми силами допомагати Вашій Ексцеленції в дальшій праці над добром нашої Церкви і народа. Переняті внесли стремлієм, безвициною горячоу працею над піднесенєм уровєня християньского життя нашої суспільности, Вя, Ексцеленція, еднаєте собі серця, еднаєте собі щирю любов вірних Своєї епархії. І тої гармонії, того теплого, щирого, взаїмного чєвства, яке лучить Пастыря зі стадом повіреним єму, не зничать, не остудять тенденції ворожї, інсинуації і пакости — а навряд же скріплять! Наміри, прямованя Вашої Ексцеленції, помимо очернєнь і інсинуацій остануть всегда чистими, а незасліплена вузкоглядноу сторонничестію чя злобою суспільність, а вжеж передовсім наше духовенство зуміє належито Вас оцінити і зусиля Вашої Ексцеленції радо і з повною безглядноу готовостію попре всіми силами.

Самбір, дия 4 липця 1910.

о. Франц Рабій, завідатель деканату, о. Лев Козаневич, о. Сильвестер Баранецкий, о. Дмитрій Гордицький-Антонович, о. Іван Татомір, о. Віктор Кордасевич, о. Генрик Ільницький, о. Лев Мацукский, о. Юліян Білицкий, о. Іван Мельник, о. Іван Лесак, о. Йосиф Сабарай, о. Стефан Берський, о. Іван Лісевич, о. Іван Ганасевич, о. Стефан Вітик, о. Теофіл Чайковський, о. Юліян Татомір, о. Стефан Малаяк, о. Николай Боберский, душпастир, о. Іларіон Імитрик, о. Михайло Ортинський, о. Зиновій Ільницький, о. Іоанит Хиляк, о. Михайло Юзвяк, катежити шкіль.

— Небезпечна проява. Урядова „Газета Львова“ замістила на чільнім місці отсю статейку: В однім з львівських дневників появила ся вістка з Перемишля, що тамошна польска молодіж ухвалила на вічу резолюцію за утворєнєм „організації в цілі самооборони перемискої землі для заради вибрикам“. Се донесене є чисто місцевого характеру. Однак в кождім випадку є се проява, яка показує незрозуміне найосновніших условин нашого прилюдного життя. З дневникарского обовязку і з огляду на добро загалу, мусимо звернути бачність на сю прояву, щоби припадково не стала ся она шкідливою. О скілько всякі народні організації на области просвітній або економічній є хосєнні, обнимають в певну суцільність діяльність і працю одиниць і ту діяльність улєкшують, надаючи їм ширший круг — о стілько в справах, де ходить о удержанє мира і прилюдного ладу, там одиноко властивою організациєю є власть, покликана до береженя спокою і ладу. Она є в тих справах одиноко покликана і одиноко одвічальна, і тоу задачею і впливаючою з неї одвічальностію не може і не повинна ділити ся з віякою іншою організациєю. Лише в часах повного розпріяженя суспільного ладу, лише в часах анархії можуть творити ся і творили ся часом організації самооборони, які самі собою є запереченєм дійсного ладу та викликають у всякім разі ослабленє поваги і значіня власті. В нашім краю, Богу дякувати, та власть чєв ся досить сильно, щоби належно сповнити сторожу проти можливих вибриків та в повнім почутю ваги задачі, приняті за то одвічальність. Є она впрочім перєсвідчена, що загал населеня, без якої там не будь самозванчої організації, вже самим своїм поведєнєм улєкшать їй ту задачу. Резолюція перемискої молодіжи ухвалена вельми необачно під першим вражєнєм останних болісних і обурюючих випадків, вимагала зверненя бачности на небезпечність таких проявів, що свідчать про незрозуміне основних условин суспільного ладу. — До сих слів „Газ. Льв.“ можемо додати хїба стілько, що „самооборона“ се всепольска „боюфка“.

— По кровавих подіях на львівськй університеті. Краківськй Czas доносить в телеграмах з Відня з дия 5. липця, що „доси польскі послы з Відні не мали автєнтічної відомости, чи львівськй університет замкнено, чи ні. Однак розповідать, що професори від початку противили ся отворєню університету, яке зарядив ректор Гломбінський на власну руку. Професори були такого погляду, що не треба серед такого подразненя відбувати виклади, тим більше, що властивий рік шкільний вже скінчив ся“. Тільки телеграма Czas-у. Як звісно у Львові, виклади були дійсно заповіджені на понеділок, але сенат відкликав їх, а, як ходила чутка, тому, що з Відня має приїхати слідча комісія, щоби оглянути місце кровавих подій і ствердити, де є слідї від куль на стінах коритаря. В справі тої комісії оголошує Gaz. Lw.: „Розходять ся чутки, що за старанєм Є. Е. П. Намісника має бути до переведєня судового слідства проти руских студентів, арештованих з причини останних подій на університеті, виравлена комісія з Відня. Хоч вість та супроти розділу судівництва від адміністрації є прямо невіродостоїнна, то однак простуємо єї яко безосновну“. О таку комісію з Відня старали ся рускі послы, а всепольска праса очевидно хотіла за неї звалити вину на намісника і се є причина простованя в Gaz. Lwow. Часописи доносять, що місця зі слідями куль прикрито дошками і опечатано, щоби хто їх не витєр, бо на університеті вправді нема викладів, але іспити відбувають ся і доступ на університет всім дозволений.

Слідство проти арештованих руских студентів вело ся з великим поспіхом. Від суботи рано перєслухано 127 арештованих. З того 105 випущено, а 22 задержано в вязниці. Они називають ся: Охримович Осип, Решетило Павло, Третяк Осип, Пасічник Петро, Мельник Кость, Мосора Мирон, Медвідь Іван, Матейко Николай, Ліщинський Осип, Крук Олександ, Крушельницький Антін, Яримович Тадей, Андрусевич Франц, Гєза Михайло, Коник Клим, Барча Сидір, Домашевич Андрій, Заклявський Ростислав, Живко Ілля, Задурович Йосиф, Шишкевич Михайло. Вчєра доручив слідчий судия радник Рибіцький акти прокуратурї, на внесене якої може ще деякі з увязнєних будуть випущєні на волю.

— Школа імени козацьки Розумихи. Каміль Львович Розумовский, що постійно живе в Австрії, в маєткку „Шенштайн“ коло м. Опави, прислав до козєлицької повітової земскої управи лист, де пише, що хоче купити в сєлі Лемєшах участок землі, що належав колись до єго прабабки Наталки Розумихи, з тим щоби на сьому дорогому для сємі Розумовских місці збудовано народноу школу. На купно землі і будівлю школи граф К. Розумовский жертвує 7.000 кар. В своїм листі граф висловлює бажанє, щоби коли підчас будівлі школи будуть найдєні в землі стародавні гроші, або якісь річи, що дуже можливо, то щоби все се було прислано єму. Крім сього гр. Розумовский вимагає, щоби в школі прибито ще дошку з таким написом: „На сьому місці в стародавні часа стояла хатина козацьки Наталки Розумихи. Тут родились: останній гєтман України гр. Кирило Григорович Розумовский і єго славнозвісний брат Олексій Григорович Розумовский, фєльмаршал і полковник, єгермайстер імператорської величности цариці Єлизавєти Петровни. На добрий спомян ся школа збудована праправнуком Розумихи, К. Л. Розумовский, що живе за гравницею. — (Рада).“

— П. Ярослав Гордицький, професор рускої гімназії в Коломиї, зложив вчєра на львівськй університеті другий і останній ригороз з філософії і осягнув стєнєнь доктора філософії з групи української літератури.

— Огні. Дия 3. с. м. около 3. год. по попудни вибух огонь в гончарєкй школі в Коломиї. Згорів дах і стєля на варстаті і над горнами. Огонь вибух мабуть внаслідок того, що займила ся криша від розпалєних горєн (пєчий в котрих випалюють глиняну посуду). Шкода в будинку, інвєнтарі і виробах досить значна. — В Коношах, бережанського повіта, згоріло дия 28. м. м. 5 домів і 4 господарскі будинки. Шкода виносить 5.400 К і була лише в часті обезпечєна. При ратунку попарили ся три особи тик, що треба їх було відставити до шпиталя в Бережанах. — Вчєра в полуднє вибух огонь в жидівськй шпиталі Лязаруса у Львові. Згоріла часть даху.

— Іспит зрілости в приват. жєн. семінарії з правом прилюдности п. Софії Стшалковської у Львові відбув ся під проводом радника Двора Ол. Барвіньского від 15—27 червця с. р. До ієніту приступило 59 кандидаток, з тих зложило іспит з відзначєнєм 16, з добрим успіхом 41, (з руск. і поль. яз. викл. 27, з поль. 30), до попр. іспиту з одного предмету по фєрних призначєно 2. Свїдоцтво зрілости одержали: Агїд Естера (п.), Артимовска Євгенія (п.), Бєнтковска Анєля (п. р.), Біліньска Текля (п.), Бобрен Йосифа (п.), Бєда Ядвіга (відзн. п.), Весоловска Марія (п. р.), Вислоцка Єлена (п.), Гофман Єлена (п.), Грекович Михайліна (відзн. п. р.), Гриб Ванда (п. р.), Гудєц Анєля (п.), Гуцанєцка Марія (п. р.), Дорош Марія (п.) Еммер Євгенія

(відзн. п.), Загурска Ядвіґа (п.), Зайоц Людвика (відзн. п. р.), Зельонка Марія (п.), Златовска Єлисавета (відзн. п. р.), Кендра Марія (відзн. п. р.), Кіндрачик Францішка (п. р.), Кмицикевич Іванна (п. р.), Келер Яніна (відзн. п.), Комарницка Олександра (відзн. п.), Кравець Йосифа (п.), Куницка Аполонія (п.), Лянґнер Софія (п.), Лещинська Теодора (відзн. п. р.), Лящевска Єлена (п. р.), Мадурович Олександра (відзн. п. р.), Мудрик Кароліна (відзн. п. р.), Мілер Казимира (п. р.), Носковска Ольга (п. р.), Павловска Станіслава (відзн. п. р.), Пекольд Єлена (відзн. п.), Пест Аделя (п.), Ракус Стефанія (п.), Ржеппа Валерія (відзн. п. р.), Сікорчик Марія (п. р.), Скуліч Броніслава (відзн. п. р.), Смолька Марія (п.), Сосновска Михайліна (п. р.), Топольска Ядвіґа (п. р.), Тиховска Яніна (п. р.), Тимуш Францішка (п.), Урбанська Єлена (п. р.), Феттер Ізидора (п.), Фліґ Єлена (п.), Франк Євеліна (п.), Фрідлендер Рахеля (п.), Холевчук Броніслава (п. р.), Шварц Марія (п. р.), Шиманська Зузанна (п.), Янота Каміля (п. р.) і Юрчак Ядвіґа (п.).

Оповідки.

— Красва рада шкільна висловила Іванови Думинови, управит. 2. кл. школи в Медичах, при нагоді перенесення його на власну просьбу в стан супочинку повне признане, за довголітню пильну службу в учительськ. званю; іменувала в народних школах: Ігн. Новицкого учит. 4 кл. шк. муж. ім. ціс. Єлисавети у Львові, От. Москаля учит. 4-кл. шк. нар. при виділ. шк. ім. св. Антонія у Львові, Мих. Воляковського учит. 4-кл. шк. муж. ім. Коварського у Львові, Аген. Сюдачинського учит. 4-кл. муж. шк. ім. Зіморевича у Львові, Ол. Гарабача учит. 4 кл. муж. шк. ім. св. Зофії у Львові, Мар. Гельштайна учит. 4-кл. шк. муж. ім. Чацкого у Львові, Жигм. Гриба управит. 2 кл. шк. в Полтві; учительками 2-кл. шкіл: Елеон. Прошковску в Волі перемишковській, Мар. Літинську в Доїздові, Стеф. Вялікевичівну в Ручній, Евг. Герасимовичівну в Куйданцях, Фел. Дзедзіневичівну в Квіселі; учителями і учительками шкіл 1-класових: Тад. Вітковського в Ходачові, Андрія Розпендзика в Волиці, Леонарда Савицкого в Білці, Як. Смошну в Лісі, Івана Матеру в Прибиславцях, Влад. Гавина в Радвані, Фр. Вольтинського в Сосновичах, Як. Майку в Шклярах, Павл. Павл. Магновску в Тростянці, Мих. Гарасима в Ортиничках, Олександра Зазуляка в Ричихові; перенесла учителів (-льки) Йосифу Саганьску з Курникова до Кобили, Вал. Пацановску зі Свинярова до Бучини, Фр. Будзьоха з Бучини до Свинярова, Вол. Домбровського з Долини до Ворвулинця і Ванду Лянґер з Янковиць до Недільної.

— Іменованя на залізницях. Межи іншими залізничними урядниками стали іменовані: до IX. класу Вол. Мельник в Отині, Й. Винницький в Букачівцях; до VIII. кл. інж. Ярослав Венцковський в Дрогобичі, Стеф. Словицкий в Коломиї; до VI. кл. Тимотей Ступницький в Бродах, Іван Терлецкий у Львові; титул інспектора одержав інж. Іван Мирон в Станіславові.

— В Количинцях, на Погулянці, відбуде ся дня 12. с. м. (на св. Петра і Павла) народний фестин з котрого дохід призначений на шкільний фонд і основане рускої бурси. Початок о год. 2. по полудни. В разі непогоди фестин відбуде ся слідуоучої неділі.

— Відзначене. Цісар наділив радника намісництва і управителя львівського староства, Кароля Франца, з нагоди перенесення його в стан супочинку, титулом радника двора.

Посмертні оповідки.

— Марія з Гарасевичів Ільницка, вдова по директорі рускої гімназії у Львові, почетнім крилошанині і члені кр. Ради шк., упокоїла ся у Львові дня 1. с. м. в 81. році життя. В. І. п.!

— Марія з Топольницьких Котовичева, вдова по пароху, упокоїла ся у Львові дня 4. с. м. в 80. р. життя. В. І. п.!

— Люнна Ісаїв, найдорозша донечка о. Івана і Ольги з Филипових, упокоїла ся по тяжкій недугі дня 30. м. м., в Лісках під Коломиєю в другій весні життя. В. І. п.!

Наука, штука і література.

— Нива, часопись посвячена справам церковним і суспільним, містить в ч. 13. і 14. з липця 1910. отсі статі: о. Антоній Глодзіньский: Организация церковних брацтв. — о. М. Галуцциньский Ч. С. В. В.: Причинки до розвою тайни св. миропомазаня. — о. Кость Курилло: Огляд руск.-кат. громад церковних в північній Америці. — Др. В. Шурат: Маріанський культ на українських землях давньої польської держави.

— о. Ник. Садовский: Кто є ворогом католицкого світогляду? — Рецензія: о. др. В. Масцюх: Церковне право супруже. — Дописи: о. др. Д. Яремко: Адреса Всч. Духовенства Куликівського деканату до Іх Експ. Преосв. еп. Чеховича. — Св'ящ. Йос. Сабарай: Як помянати вірних на Великім Вході? — Зі св'ята: Ом. Савчин: Голоси православних східних церков о церковній унії. — З наших часописей: „Прапор про відносини духовенства до народ. учительства“. — Всячина.

Телеграми

з дня 6. липця.

Відень. З причини трудностей, які стоять на перепоні предложеня про італійський правничий виділ, з причини ударемненя праці бюджетової комісії і з огляду на то, що тепер нема условин, щоби успішно виступити проти тих перепон парламентарній діяльності — державна рада зістала з нинішнім днем (середа) на основі цісарської постанови відложена.

Відень. В неурядовій часті W. Ztg відложено сесії державної ради оголошено сими словами: Президент міністрів вислав до президентів обох палат державної ради письмо з датою 5. липця, що на основі найвишого порученя відложено сесію державної ради.

Царгород. На вчерашнім дипломатичнім прийнятю міністер заграничних справ звернув бачність опікунчих держав на воєнні приготования Греції.

Інтелігентна панночка шімка з чех,

паністка, шукає місця до старших дітей в рускім інтелігентнім домі на час вакацій. Може уділяти музики і німецької та францускої мови. Зголошеня просить ся надіслати до Редакції, котра подасть близші інформації.

Пошукою більшої скількості масла десерового, найліпшої якості на річну умову. С. Шнарх (S. Schnarch) Львів, пасаж Міколяша.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 1. до 16 липця 1910.

Найгарнійша сензация.

Шоленно о 8. год. вечер представлено: В неділі і св'ята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлено. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

B. HERDER FERLAG, WIEN I, WOLLZEILE 33:

— Der Sozialismus. Eine Untersuchung seiner Grundlagen und seiner Durchführbarkeit. M. 3'60; geb. in Leinw. M., 4'30. (K. 4'32, geb. im Leinw. K 5'16).

— Egger Augustinus. Der Klerus und die Alkoholfrage. Auflage 4. K —48.

— Ehrle Franz, S. J., Beiträge zur Geschichte und Reform der Armenpflege. K 2'16.

— Meyer Theodor, S. J., Die christlichethischen Socialprinzipien und die Arbeiterfrage. 4. Aufl. K 1'56.

— Lehmkuhl Augustin, S. J., Arbeitsverlag und Streik. 4. Aufl. K —72.

— Lehmkuhl Augustin, S. J., Die soziale Not und der kirchliche Einfluss. 4. Auflage K —96.

— Das Privateigentum als soziale Institution. 2. Aufl. K 2'16.

— Cathrein Viktor, S. J., Die Frauenfrage. 3. Aufl. K 2'88. geb. in Leinw. K 3'48.

— Das Paradies der Sozialdemokratie, so wie es wirklich sein würde. Nach sozialdemokratischen Schriften für alle besonnenen Arbeiter dargestellt. 6. Aufl. K —24.

Лекцію на селі приймає приватний інструктор, Степан Біляк, студент прав, Львів, ул. Льва Сапиги ч. 85.

Телефон 788. — Конто щадниці поштової 25.261.

Товариство взаїмних обезпечень

„Дністер“

у Львові, ул. Руска ч. 20. (власний дім).

приймає обезпеченя будинків, збіжжя і знарядів господарських, від шкідливих вогнів під корисними умовами,

числить умірквані премії за обезпеченя,

ліквідує шкоди безпроволочно по пожарі,

уділяє обезпеченим членам з річної надвижки звороту.

За рік 1909 припадає на користь членів зворот 10%.

Поліси „Дністра“ приймає при позичках Банк краєвий у Львові і в Чернівцях, Галицка Каса Ощадности, Руска Щадниця і інші каси ощадности.

Через „Дністер“ можна асекуровати ся на житє в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові. Інформації до обезпечень уділяють агенції „Дністра“.

Зголшеня письменних господарів о агенцію приймають ся тільки з таких громад, де еще не робить инший агент „Дністра“.

Фонди „Дністра“ 31/12 1909 виносять: Фонд резервовий і резерва премій К 2,146.977.—; інші фонди К 594.647.—; разом К 2,781.624.—

Канцелярії Товариства отворені для сторін від год. 8—2.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1910.

Table with 6 columns: Direction (До Львова / Від Львова), Time (рано, перед пол., по пол., вечер, вночі), and Station names (Кракова, Львів, Бродів, Підгаєць, Винник, Стрия, Самбора, Рави рускої, Яворова, Брухович, Брухович, Підгаєць, Винник, Любля, Коломиї, Ходорова, Стрия, Самбора, Рави рускої, Яворова, Брухович, Брухович, Підгаєць, Янова, Любля).

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — *) Лише в неділі. А = лише в середі і суботи. — Б = від 15'6 до 30'9 щоденно; В = в день перед кождою неділею і св'ятами обох обрядів. — Г = в день по кождій неділі і св'яті обох обрядів. — Д = від 19'6 до 11'9, в неділі і рим.-кат. св'ята. — З = від 1'6 до 30'9, щоденно. — К = від 1'6 до 30'9, щоденно. — Л = від 1'6 до 31'8 щоденно. — Н = від 1'6 до 11'9, в неділі і рим. кат. св'ята. — Р = від 15'5 до 11'9, в неділі і рим. кат. св'ята.